

Vélemény Shobert Norbert szénhidrátcsökkentett diétán alapuló applikációjáról

Schobert Norbert munkásságát régebb óta ismerem, hisz kérésére sokszor adtam tanácsot neki a szénhidrátban csökkentett élelmiszerek előállítását, élelmiszer receptúrák összeállítását illetően. Próbáltam elképzeléseit táplálkozástudományi szempontból is alátámasztani, ezért Norbi korábbi sikereit egy kicsit a magaménak is érzem.

Mi is a szénhidrátban csökkentet diéta lényege? Élelmiszereink többségénél a fő komponens a szénhidrát, melyből négyszer-hatszor többet fogyasztunk, mint zsírból. Egységnyi szénhidrát energia-tartalma mintegy fele a zsírénak, de a szénhidrátokat a szervezetünk a különféle biokémiai folyamatokban könnyen hasznosítani tudja, a fölösleget pedig zsír formájában raktározza. Mitől híznak tehát? A szénhidrátoktól, és főként a nagyon könnyen energiává és zsírrá alakítható cukroktól. A búza, az árpa, a rozs, a zab, a kukorica, a rizs, de még a burgonya is sok keményítőt, kevés, és a burgonya kivételével erősen közepes biológia értékű fehérjét tartalmaz, tehát a fő szerepük az, hogy energiával látják el szervezetünket.

A szénhidrátban csökkentett termékek lényegét úgy lehetne megfogalmazni, hogy növeljük a fehérjetartalmat, állítsuk be a zsírtartalmat, csökkentjük úgy a szénhidrátok mennyiségét, hogy az az ember energia szükségletét még éppen kielégítse. Növeljük a rosttartalmat, ami az emésztő rendszerben megduzzadva jóllakottsági érzést kelt, fogyasztása számos élettani előnnyel jár, de energiatartalma gyakorlatilag nulla. A szénhidrátban csökkentett termékek minden szempontból megfelelnek ennek a követelmény rendszernek. Fogyasztásuk után az éhségérzet a magas rosttartalom következtében később jelentkezik, felesleges energia nem kerül a szervezetbe, a kiváló minőségű alapanyagok következtében viszont a szervezet esszenciális zsírsav- és aminosav szükségletét tökéletesen ki lehet vele elégíteni.

Felmerülhet a kérdés, hogy érdemes-e a napi elfogyasztott tápanyagok energiatartalmát számolni? A válasz egyértelműen nem, mert ezt az ember nem tudná csinálni egy életen át, hamar beleunna, hanem törekedni arra, hogy fehérjében dús, optimális zsír- és szénhidrát-tartalmú táplálékot fogyassunk, amely megfelelő arányban tartalmazza a növényi és az állati eredetű élelmiszereket egyaránt. A diéta lényege a lehetőleg minél alacsonyabb szénhidrát fogyasztás, és különösen ajánlott a magas cukortartalmú élelmiszerek és az iparilag előállított tiszta cukrok mellőzése. A szénhidrátok közül előnyben részesíti a rezisztens keményítőt nagyobb mennyiségben tartalmazó élelmiszereket, mely az ember szervezetében nem emésztődik, energiát nem szolgáltat, ennek megfelelően zsírrá nem tud alakulni.

Norbi legújabb ötlete, applikációja kiküszöböli a bonyolult számításokat, így a korábbi tapasztalata és elvégzett vizsgálatait során egy olyan egyszerű rendszert állított össze, melynek alkalmazásával mindenki figyelemmel tudja követni a napi

energia fogyasztását, és a mértéket megtartva testtömegét karban tudja tartani, a túlsúlyos vagy elhízott emberek pedig megindulhatnak az optimális testtömeg irányába. Norbi felhívja a figyelmet a mértékletességre, mert akár milyen alacsony is a szénhidrát tartalom, ha egy ételből mértéktelenül fogyasztunk, az előbb felvázolt célokat nem lehet elérni. Fentiek alapján javaslom mindenkinek, az új applikáció kipróbálását.

2024. 06. 06.

Dr. Csapó János, professor emeritus, az MTA doktora